

**ANALIZA RAZISKAVE IZVEDENE
MED OBISKOVALCI - DELODAJALCI
NA MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU V CELJU
UPORABNOSTI UKREPOV TRGA DELA – ŽELENIH UKREPIH
TER POTREBAH DELODAJALCEV
(Anketa MOS - Celje, 11.-17. september 2013)**

UVOD

V okviru projekta »DialogueS« smo se zavezali izvesti raziskavo (v obliki ankete) med obiskovalci (350 delodajalcev) na Mednarodnem obrtnem sejmu (MOS), ki je trajal v času od 11. do 17. septembra 2013 v Celju. Anketa je bila izvedena na anketnih listih, ki je kot vzorec v prilogi te analize.

Namen ankete je bil ugotoviti, kako po sprejemu novega Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) in spremembi Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A,B) izboljšati podatke o ponudbi in povpraševanju po delovni sili ter izboljšati sodelovanje Zavoda RS za zaposlovanje z delodajalci. Poudarki raziskave temeljijo na poznavanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja s strani delodajalcev in mnenju delodajalcev o uporabnosti ukrepov trga dela in zelenih ukrepih ter potrebah delodajalcev na trgu dela.

Podatki iz analize, kateri bo v nadaljevanju sledila tudi študija in metodologija z modelom, nam bodo služili kot vhodni podatki pri nadaljnjem delu pri razpravah in delu strokovne skupine ZDOPS in SOPS, na podlagi katerih bodo v nadaljevanju pripravljene tudi predlogi možnih rešitev glede nadaljnjih ukrepov za izboljšanje zaposlovanja. Podatki iz analize pa nam bodo služili tudi kot izhodišče za problemsko konferenco, ki jo bomo izvedli v sklopu projekta. Proti koncu projekta »DialogueS« bomo pripravili tudi zloženko in publikacijo v kateri bomo združili vse predhodno pripravljene dokumente.

Raziskava je del projekta »DialogueS« in smo jo zaradi načela ekonomičnosti in racionalnosti umestili na Mednarodni obrtni sejem. Bila je usmerjena k temu, da ugotovimo kolikšna je razpoznavnost uporabnosti ukrepov na trgu dela med delodajalci, predvsem malimi in srednjimi obrtniki in podjetniki, kakšna je razpoznavnost zelenih ukrepov, kakor tudi potrebe po novih zaposlitvah samih delodajalcev. Zanimalo pa nas je tudi, kako ocenjujejo trenutno kvaliteto dela Zavoda RS za zaposlovanje ter njegovo izvajanje ukrepov.

*Projekt **DialogueS**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.*

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

CILJI ANKETE

Cilj ankete je bil pridobitev podatkov in mnenj na vzorcu obrtnikov in podjetnikov – delodajalcev, ki nam bodo služili pri nadaljnjem delu na projektu »DialogeS«. Pridobljene podatke bomo uporabili v Združenju delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS), Sindikatu obrti in podjetništva Slovenije (SOPS) in Zavodu RS za zaposlovanje (ZRSZ) za delo v delovnih in strokovnih skupinah. Podatki in vprašanja ankete so usmerjena predvsem k pridobivanju informacij o:

- *nameravanih zaposlitvah delodajalcev v naslednjih 12 mesecih oziroma zakaj ne nameravajo zaposlovati v naslednjih 5 letih,*
- *na kakšen način nameravajo delodajalci poiskati ustrezne kandidate za zaposlitev,*
- *katere ukrepe ZRSZ delodajalci že poznajo in katere ne,*
- *katera orodja so primerna za pretok informacij med delodajalci in ZRSZ,*
- *glede zadovoljstva delodajalcev z delom ZRSZ,*
- *glede poznavanja začasnega in občasnega dela upokoјencev,*
- *glede možnosti in koristnosti zaposlitve za brezposelne osebe za krajši čas.*

IZVEDBA ANKETE 2013

Predviden vzorec števila anket je bil 350, dejansko pa je bilo izvedenih 370 anket, ki jih je med obiskovalci MOS izvajalo pet študentk-anketarjev po navodilih in nadzoru strokovnih delavcev ZDOPS.

V nadaljevanju podajamo tabelarno analizo zastavljenih vprašanj, število odgovorov, odstotke ter kratek komentar.

*Projekt **DialogeS**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.*

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

I. VZOREC PO DEJAVNOSTI:

1. Katero dejavnost opravljate?

1/1	Gradbeno	1/7	Tekstilno in usnjarsko
1/2	Storitveno	1/8	Elektro
1/3	Prometno	1/9	Nekovinsko
1/4	Kovinsko	1/10	Grafično-papirno
1/5	Gostinsko	1/11	Živilsko
1/6	Lesno	1/12	Kmetijsko

Komentar k 1. vprašanju:

Vzorec 370 anketiranih je bil po dejavnosti dokaj raznolik, medtem, ko izstopa predvsem storitvena dejavnost z več kot 38% takoj za njo pa gradbena dejavnost v 16,49% ter kovinska dejavnost v skoraj 12%. Najmanjši delež anketiranih opravlja 1/3, 1/9 in 1/12 dejavnosti.

Vpr.	Odg.	v %
1/1	61	16,49
1/2	142	38,38
1/3	2	0,54
1/4	43	11,62
1/5	21	5,68
1/6	28	7,57
1/7	14	3,78
1/8	21	5,68
1/9	3	0,81
1/10	8	2,16
1/11	21	5,68
1/12	6	1,62
	370	100

II. VELIKOST ANKETIRANEGA SUBJEKTA:

2. Koliko imate zaposlenih (skupaj z vami)?

2/1	1-3	2/4	21-50
2/2	4-10	2/5	51 in več
2/3	11-20		

Komentar k 2. vprašanju:

Po številu zaposlenih je v vzorcu 370 zajetih anketirancev delež mikro zaposlovalcev (do 10 zaposlenih) kar 62,16%. Delež delodajalcev, ki zaposlujejo 11-20 zaposlenih je 13,78%, delež delodajalcev, ki zaposlujejo 21-50 zaposlenih je 10,54% in glede na obrt in podjetništvo relativno visok delež delodajalcev v 13,51%, ki zaposlujejo 51 in več delavcev.

Vpr.	Odg.	v %
2/1	119	32,16
2/2	111	30,00
2/3	51	13,78
2/4	39	10,54
2/5	50	13,51
	370	100

III. ZAPOSLOTVEN NAMEN:

3. Ali nameravate v naslednjih dvanaestih mesecih na novo zaposlovati?

3/1	Da, zaposliti nameravam enega delavca.	→ Nadaljujte pri vprašanju 3a
3/2	Da, zaposliti nameravam dva delavca.	→ Nadaljujte pri vprašanju 3a
3/3	Da, zaposliti nameravam tri delavce.	→ Nadaljujte pri vprašanju 3a
3/4	Da, zaposliti nameravam več kot tri nove delavce.	→ Nadaljujte pri vprašanju 3a
	Vpišite koliko: _____	→ Nadaljujte pri vprašanju 3a
3/5	V naslednjih 5 letih ne načrtujem novih zaposlitev.	→ Nadaljujte pri vprašanju 3b

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

Komentar k 3. vprašanju:

Po številu zaposlenih v vzorcu 370 zajetih anketirancev jih skoraj 32% namerava zaposliti 1 delavca, 12,43% jih namerava zaposliti 2 delavca, 3 delavce 5,14%, več kot tri nove delavce pa jih namerava zaposliti 4,32% in sicer:

- 10 delavcev (3x)
- 7 delavcev
- 5 delavcev (7x)
- 5-10 delavcev
- 4 delavcev

Skupaj namerava zaposlovati 53,78% vprašanih anketirancev. Kar 46,22 % delodajalcev pa v naslednjih 5 letih ne načrtuje novih zaposlitev.

Vpr.	Odg.	v %
3/1	118	31,89
3/2	46	12,43
3/3	19	5,14
3/4	16	4,32
3/5	171	46,22
	370	100,00

3.a Zakaj boste na novo zaposlovali? Možnih je več odgovorov.

3a/1 Nadomeščanje zaposlitve

3a/2 Širitev dejavnosti

3a/3 Drugo. Vpišite, kaj: _____

Komentar k 3.a vprašanju:

Skoraj 75% vprašanih anketirancev, od tistih, ki namerava v naslednjih 12 mesecih zaposlovati, bo na novo zaposlovala iz razloga širitve dejavnosti. Relativno velik je tudi odstotek (23,12%) tistih, ki bodo nadomeščali zaposlitev, kar kaže verjetno na staranje delavcev v obrti in podjetništvu.

Pod vprašanje (3.a/3) drugo, pa so vprašani navedli tudi naslednje razloge za novo zaposlitev:

- povečana potreba po zaposlovanju,
- povečan obseg dela,
- sin nima službe.

Od 199 vprašanih delodajalcev, ki je na 3. vprašanje odgovorilo, da namerava zaposlovati v naslednjih 12 mesecih je skupaj podalo 206 odgovorov (možnih je bilo več odgovorov).

Vpr.	Odg.	v %
3a/1	46	23,12
3a/2	149	74,87
3a/3	11	5,53
	199	206

3.b Zakaj ne načrtujete novih zaposlitev? Možnih je več odgovorov.

3b/1 Ni potrebe po novih delavcih

3b/2 Ne načrtujemo širitve svoje dejavnosti

3b/3 Drugo. Vpišite, kaj: _____

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

Komentar k 3.b vprašanju:

Med 171 anketiranci, ki v naslednjih 5 letih ne nameravajo Zaposlovati (46,22%), pa je pri vprašanju »Zakaj ne načrtujejo novih zaposlitev« med več možnih podanih odgovorih (193) v skoraj 68 % prejetih odgovorih prevladoval odgovor, da ni potrebe po novih delavcih, kar kaže na stagnacijo obrti in podjetništva. Pod vprašanje (3.b/3) drugo, pa so anketiranci podali naslednje odgovore:

- ni dela (3x),
- padeč kupne moči,
- nihanja v povpraševanju,
- ni pogojev,
- razmere v državi,
- veleprodaja,
- optimizacija procesov,
- nova tehnologija,
- prepočasna širitev.

Vpr.	Odg.	v %
3b/1	115	67,25
3b/2	54	31,58
3b/3	24	14,04
171	193	

4. Na kakšen način boste iskali kandidate, ki bi ustrezali profilu delavca, ki ga iščete? Možnih je več odgovorov.

- 4/1 Preko Zavoda RS za zaposlovanje (tudi objava oglasa na spletnih straneh Zavoda)
4/2 Po priporočilih znancev, prijateljev, sodelavcev ipd.
4/3 Oglas za zaposlitev bom objavil v časopisu
4/4 Z objavo na spletu
4/5 Na drug način. Opišite, kateri: _____

Komentar k 4. vprašanju:

Glede na to, da je bilo pri tem odgovoru možnih več odgovorov je od 370 vprašanih v več kot 74% izstopal odgovor »Po priporočilih znancev, prijateljev, sodelavcev, ipd.«, kar kaže, da delodajalci pretežno ne uporabljajo storitev ZRSZ oziroma le v 44,86%. Med druge načine iskanja kandidatov so anketiranci navedli tudi naslednje:

- štipendiranje (2x),
- samostojno (2x),
- na fakulteti,
- znotraj družine,
- socialna omrežja,
- po prijavi na odprto delovno mesto,
- počitniško delo,
- vloge za zaposlitev,
- preko agencije,
- kadroviki,
- facebook.

Vpr.	Odg.	v %
4/1	166	44,86
4/2	277	74,86
4/3	67	18,11
4/4	113	30,54
4/5	18	4,86
370	641	

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

5. Ali poznate ukrepe Zavoda RS za zaposlovanje, namenjene za delodajalce?

5/1 Da → Nadaljujte pri vprašanju 6

5/2 Ne

Komentar k 5. vprašanju:

Skoraj 55% vprašanih anketirancev je odgovorilo, da pozna ukrepe Zavoda RS za zaposlovanje, ostalih 45% pa jih ne pozna.

Vpr.	Odg.	v %
5/1	203	54,86
5/2	167	45,14
	370	100,00

6. Če da, katere:

6/1 50plus

Subvencija 8.000 EUR za zaposlitev starejših brezposelnih. Za najmanj 18 mesecev za polni delovni čas. Še prej pa enomesečno usposabljanje kandidatov na delovnem mestu. (Povabilo je odprto do porabe sredstev, najdlje do 30. 9. 2013).

6/2 Zaposli.me 4–2012

Subvencija za zaposlitev brezposelnih za najmanj eno leto za polni delovni čas. Od 28. 6. 2013 subvencija znaša 5.000 EUR. Dodeli se tudi za iskalce prve zaposlitve, nižje izobražene ali Rome. Javno povabilo je namenjeno tržnim in drugim delodajalcem. (Odprto je do porabe sredstev, najdlje do 30. 10. 2013).

6/3 Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013

Usposabljanje na delovnem mestu in povračilo stroškov usposabljanja za brezposelne, ki so najmanj 3 mesece prijavljeni pri Zavodu. (Rok za oddajo ponudb je bil podaljšan. Povabilo je odprto do porabe sredstev, po novem najdlje do 1.6.2014).

Komentar k 6. vprašanju:

Tisti anketiranci (skoraj 55%), ki so na 5. vprašanje odgovorili, da poznajo ukrepe Zavoda RS za zaposlovanje, je seznanjen tudi z več kot enim ukrepom, zato je število odgovorov večje od 370. Poznavanje ukrepov pa je razdeljeno skoraj enakomerno.

Vpr.	Odg.	v %
6/1	135	66,50
6/2	136	67,00
6/3	128	63,05
203	399	

7. Ali poznate delovanje »Pisarn za delodajalce« na Zavodu RS za zaposlovanje?

7/1 Da

7/2 Ne

7/3 Delno

7/4 Ne vem, kaj je to

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

Komentar k 7. vprašanju:

Po številu zajetih anketirancev, je poznavanje delovanja »Pisarn za delodajalce« na Zavodu RS za zaposlovanje zelo slabo, saj jih skoraj polovica ne pozna, več kot 10% pa ne. Le 21% pa je odgovorilo, da pozna delovanje »Pisarn za delodajalce«.

Vpr.	Odg.	v %
7/1	78	21,08
7/2	184	49,73
7/3	70	18,92
7/4	38	10,27
	370	100,00

8. Kako bi si želeli prejemati več informacij o zaposlovanju in aktivni politiki zaposlovanja, ki jih izvaja Zavod RS za zaposlovanje? Možni so do 3 odgovori.

- 8/1 Preko spletnih strani
8/2 Delodajalskih organizacij in zbornic
8/3 Preko specializiranih tiskanih medijev
8/4 Preko e-pošte
8/5 Preko sms sporočil
8/6 Drugo. Vpišite kako _____

Komentar k 8. vprašanju:

Glede na to, da je bilo na to vprašanje možnih več odgovorov, so anketiranci odgovorili, da bi želeli prejemati največ informacij o zaposlovanju in aktivni politiki zaposlovanja preko spletnih strani (54,32%) in preko e-pošte (48,38%), kar kaže, da so delodajalci zelo naklonjeni uporabi elektronskih storitev. Pod možnost drugo so navedli naslednje odgovore:

- osebni obisk nekoga z Zavoda RS za zaposlovanje (3x),
- ni potrebe po dodatnih informacijah (11x),
- telefonski klic,
- facebook,
- ustno pridobljene informacije,
- samoiniciativno.

Vpr.	Odg.	v %
8/1	201	54,32
8/2	51	13,78
8/3	35	9,46
8/4	179	48,38
8/5	9	2,43
8/6	32	8,65
370	507	

9. Kako ste zadovoljni z sodelovanjem z Zavodom RS za zaposlovanje pri iskanju in zaposlovanju delavcev?

1 **2** **3** **4** **5**

1 pomeni: Nezadovoljen
5 pomeni: Zelo zadovoljen

Vpr.	1	2	3	4	5	Odg.	v %					
	82	22,16	83	22,43	118	31,89	59	15,95	28	7,57	370	100

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.

Komentar k 9. vprašanju:

Glede na odgovore na to vprašanje lahko sklepamo, da so vprašani v skoraj 32% s sodelovanjem Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju in zaposlovanju delavcev srednje zadovoljni, kar 44,59% pa jih je nezadovoljnih oz. slabo zadovoljnih. Samo slabih 8% vprašanih pa je zelo zadovoljnih z delom Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju in zaposlovanju delavcev.

10. Ali se vam zdi začasno in občasno delo upokoencev ustrezno urejeno?

10/1 Da

10/2 Ne

10/3 Ne vem, kaj je to.

Vpr.	Odg.	v %
10/1	66	17,84
10/2	190	51,35
10/3	114	30,81
	370	100,00

Komentar k 10. vprašanju:

Začasno in občasno delo upokoencev se več kot polovici anketirancev ne zdi ustrezno urejeno. Skoraj 31% pa jih ne ve, kaj to je.

11. Ali boste imeli potrebo, da bi za krajši delovni čas zaposlili brezposelno osebo?

11/1 Da

11/2 Ne

Komentar k 11. vprašanju:

Iz podanih odgovorov anketirancev je moč zaslediti, da jih več kot polovica (57,30%) ne bo imela potrebe, da bi za krajši delovni čas zaposlila brezposelno osebo. Ta odstotek je v primerjavi s tistimi, ki ne nameravajo zaposlovati, primerljiv.

Vpr.	Odg.	v %
11/1	158	42,70
11/2	212	57,30
	370	100,00

12. Zakaj se vam zdi, da bi bilo kratkotrajno delo brezposelnih oseb koristno?

Možna sta 2 odgovora.

12/1 Prožnost

12/2 Lažjega spoznavanja delavca

12/3 Subvencije za zaposlitev

12/4 Premoščanja cikličnih (sezonskih) potreb

Komentar k 12. vprašanju:

Glede na to, da je bilo na to vprašanje možno podati dva odgovora, so anketirani v skoraj 45% odgovorili »prožnost« in v skoraj 43% premoščanje cikličnih (sezonskih) potreb.

Vpr.	Odg.	v %
12/1	166	44,86
12/2	150	40,54
12/3	93	25,14
12/4	159	42,97
370	568	

Ljubljana, 25.09.2013

Pripravila: Nataša Terzič, ZDOPS

Projekt **Dialoges**: »ZDOPS in SOPS skupaj v socialnem dialogu do predlogov izvedbenih rešitev na področju pogojev dela in zaposlovanja v obrti in podjetništvu«.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti prednostne usmeritve« in 1.4 prednostne usmeritve: »Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti«.